

บทที่ ๔

สรุปและข้อเสนอนะ

จากผลการทดลอง เพื่อทราบฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาของยาขับระดูแผนโบราณทั้ง ๓ พบสรุปได้ว่า

๑. ยาขับระดูแผนโบราณทั้ง ๓ แม้จะไม่มีผลโดยตรงต่อการบีบตัวของมดลูกหนูขาว แต่จะให้ผลต่อการบีบตัวของมดลูกขณะที่มี oxytocin ร่วม แสดงว่าในยาขับระดูแผนโบราณมีสารประกอบที่ช่วยเสริมฤทธิ์ oxytocin และสารประกอบดังกล่าวมีไอ้ electrolytes (Na^+ , K^+ และ Ca^{++}) เพราะ simulated electrolytes solution ของยาขับระดูแผนโบราณทั้ง ๓ ให้ผลน้อยกว่ายาขับระดูแผนโบราณต่อการเสริมฤทธิ์ oxytocin

๒. ยาขับระดูแผนโบราณทั้ง ๓ ทำให้ฤทธิ์ของ methylergonovine ต่อการบีบตัวของมดลูกหนูขาวลดลง แสดงว่าในส่วนประกอบของยาขับระดูแผนโบราณทั้ง ๓ อาจจะมีสารประกอบบางอย่างที่ให้ผลลดฤทธิ์ของ methylergonovine คงต้องมีการศึกษากันต่อไปถึงผลที่แตกต่างกันระหว่างการเสริมฤทธิ์ oxytocin กับการลดฤทธิ์ methylergonovine ของยาขับระดูแผนโบราณทั้ง ๓ ต่อการบีบตัวของมดลูกหนูขาว

๓. ยาขับระดูแผนโบราณ ล. และ ค. ทำให้ฤทธิ์ของ acetylcholine ต่อการบีบตัวของมดลูกหนูขาวลดลง และ propranolol ไม่สามารถยับยั้งผลดังกล่าวของยาขับระดูแผนโบราณ ล. และ ค. ได้ ส่วนยาขับระดูแผนโบราณ ง. ไม่มีผลต่อฤทธิ์ของ acetylcholine ในการบีบตัวของมดลูกหนูขาว เชื่อว่ายาขับระดูแผนโบราณทั้ง ๓ ไม่มีผลต่อ β -adrenergic receptor ของมดลูกหนูขาว การที่ยาตัวอย่างทำให้ผลของการหดตัวของกล้ามเนื้อมดลูกอ่อนเนื่องมาจากการกระตุ้นของ acetylcholine ลดลง อาจเป็นเพราะยาขับระดูแผนโบราณทั้ง ๓ มีฤทธิ์ทำให้มดลูกคลายตัวโดยตรง ซึ่งต้องมีการศึกษาในรายละเอียดกันต่อไป

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากยาชาชนิดผสมโบรอน ล. มีส่วนประกอบของสมุนไพรทั้ง ๕ ซึ่งมีคุณสมบัติในการชากระดูกและชาผิวหนังทั่วตัว และจากผลการทดลองยาชาชนิดผสมโบรอน ล. ให้ผลในการเสริมฤทธิ์ oxytocin ต่อการบีบตัวของมดลูกหนูขาวเป็นที่น่าสนใจ และให้ผลในการป้องกันการตั้งครรภ์ ๔๐% ทั้งให้ยาก่อนและหลังตั้งครรภ์ ดังนั้นการทดลองคราวต่อไปควรมุ่งนำยาชาชนิดผสมโบรอน ล. มาพิจารณาถึงสมุนไพรที่ประกอบอยู่ในตำรับยานี้ แล้วนำสมุนไพรดังกล่าวมาทดลองในแง่ที่ว่าผลต่อการบีบตัวของมดลูกหนูขาว การเสริมฤทธิ์ oxytocin และการป้องกันการตั้งครรภ์ เช่นเดียวกับการทดลองในการทำวิจัยครั้งนี้ และถ้าเป็นไปได้ควรมุ่งหา electrolytes ที่ประกอบในสมุนไพรแต่ละชนิดออก โดยไม่กระทบกระเทือนต่อสารประกอบอื่น ๆ ที่มีอยู่ในสมุนไพรนั้น ๆ เมื่อทราบสมุนไพรตัวที่ได้ผลมากที่สุดที่ประกอบในยาชาชนิดผสมโบรอน ล. ก็ให้นำสมุนไพรนั้นมาสกัดเพื่อให้ได้มาซึ่งสารที่บริสุทธิ์ มี toxicity น้อยที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการค้นพบยาชาชนิดผสมโบรอนที่มีผลต่อการคุมกำเนิดที่สมบูรณ์ได้